

Sociofaglig lytning

Om elevers lyttestrategier i Systematiseret Klassekammerathjælp (SYKL)

KENNETH REINECKE HANSEN, LEKTOR, KØBENHAVNS PROFESSIONSHØJSKOLE

Vores viden om elevers lytning og lytteforståelse er stadig begrænset, særligt når eleverne arbejder sammen på egen hånd. Denne artikel handler om Systematiseret Klassekammerathjælp (SYKL) i danskundervisningen. SYKL har til formål at styrke elevernes sociofaglige deltagelse, hvor det sociale og det faglige opfattes som to sider af samme sag. Eleverne samarbejder i par om faglige opgaver, hvor den ene er hjælper, og den anden er hjulpen, hvorefter rollerne skifter. I artiklen analyserer jeg et par eksempler på vellykkede SYKL-dialoger og diskuterer efterfølgende, hvordan man kan stilladsere elevernes gensidige lytning gennem samtaleregler, metakommunikation og stilladskort.

Samtale dominerer skolen, ikke mindst i danskfaget (Skov & Carlsen, 2020). Alligevel er mundtlighed – herunder lytteforståelse – stadig et underbelyst genstandsfelt, og det didaktiske arbejde hermed usystematisk (Holmberg et al., 2019; Høegh, 2018, 2020; Skov, 2018). I en vis forstand kan man sige, at lytning er det, vi gør mest i uddannelsessystemet, men det, vi arbejder mindst med didaktisk (Adelmann, 2009; Høegh, 2018). Det gælder i særlig grad den lytning, der foregår mellem elever, når de arbejder sammen på egen hånd – i par eller grupper.

Systematiseret Klassekammerathjælp (SYKL) er et muligt svar på, hvordan man kan arbejde kvalificeret og struktureret med lytteforståelse i skolen. SYKL er en undervisningsform, udviklet af forskere og undervisere ved Københavns Professionshøjskole, hvor jævnaldrende elever arbejder gensidigt (reciprokt) sammen i par i en variant af det, der i den engelsksprogede didaktik kendes som *peertutoring* (Thurston et al., 2020). Det særlige ved SYKL er den tydelige struktur og stilladsning. Desuden er SYKL, i modsætning til fx *Cooperative Learning*, forankret og udviklet i forhold til konkrete fag og deres fagdidaktikker.

” Systematiseret Klassekammerathjælp (SYKL) er et muligt svar på, hvordan man kan arbejde kvalificeret og struktureret med lytteforståelse i skolen.

SYKL er indtil videre gennemført i fagene natur/teknologi og matematik (Schmidt et al., 2023b) – og senest også i dansk (Schmidt et al., 2023a), som denne artikel fokuserer på. Vi har i forskergruppen blandt andet foretaget videoobservationer af 4. klasser-elever, der SYKL'er, og fokusgruppinterviews med elever, lærere og vejledere på de pågældende skoler i en forstadskommune til København. Jeg undersøger i det følgende SYKL-elevernes lytteadfærd og lyttestrategier (Høegh, 2018), og hvordan lytteforståelsen kan stilladsres (Skov, 2018).

Hvad er SYKL?

I SYKL understøttes en undersøgende (eksplorativ) arbejdsform, hvor forskellige perspektiver mødes kritisk-konstruktivt, og refleksion gøres eksplicit (Wegerif & Mercer, 1997). Undervisningen søger at fremme elevernes *sociofaglige deltagelse*, hvor det sociale og det faglige opfattes som to sider af samme sag (Schmidt, 2015). SYKL-eleverne arbejder således sammen om faglige opgaver i par dannet ud fra såvel sociale som faglige kriterier: Socialt skal eleverne potentielt kunne (gen)etablere venskaber, fagligt må der ikke være alt for stor forskel.

En SYKL-session, der i projektet er tidssat til 45 minutter, forløber, som følger:

1. Læreren rammesætter opgaven og metakommunikerer om samarbejdet (5 minutter)
2. Eleverne samarbejder dialogisk om første del af opgaven, hvor den ene elev agerer *hjælper*, den anden *hjulpen* (15 minutter)
3. Eleverne samarbejder om anden del af opgaven, hvor hjælperrollerne er byttet rundt (15 minutter)
4. Sessionen afsluttes med fælles opsamling på opgaven og på elevernes samarbejde (10 minutter).

Til hver dialog bliver eleverne udstyret med et opgaveark med en kort mono- eller multimodal tekst og en opgaveformulering, og hjælperen forsynes desuden med et ark med stilladserende tips til opgaven. Toppene skal ideelt set doseres, når den hjulpen har brug for dem.

Den lærerfaciliterende metakommunikation (Kvistad, 2021; Sutherland, 2015) udgør et væsentligt fundament under arbejdet, og til understøttelse heraf findes seks generiske stilladskort, der fungerer som gennemgående principper for sociale og faglige normer. Disse kort vender jeg tilbage til.¹

Lytteadfærd i SYKL-dialoger

Når man vil studere elevs lytteadfærd, må man først og fremmest gøre sig klart, at lytning ikke kun er knyttet til høresansen. Vi lytter derimod med alle sanser og “forholder os til kroppe og afstande og placeringer, til blikke og blikretninger og til den synlige gestik i talesproget” (Høegh, 2018, s. 89). Den kommunikative eller *interpersonelle* lytning gør det dermed nødvendigt at fokusere på den gensidige opmærksomhed og respons som en del af lytteprocessen (Otnes, 1997). Metodisk er det derfor oplagt at tage udgangspunkt i *multimodal interaktionsanalyse* (Streeck et al., 2011) i observationer af elevdialoger. I eksemplerne nedenfor interesserer jeg mig således både for det, eleverne siger, og det, de gør. Af pladshensyn og for læsevenlighedens skyld har jeg ikke transkriberet dialogerne i detaljeret grad, men jeg beskriver kropssprog, gestik og mimik i parenteser og illustrerer med screendumps. Elevernes navne er ændret.²

I analysen interesserer jeg mig for elevernes *sociofaglige (tale)handlinger*, mens de SYKL'er, herunder (tale)handlinger, der primært er faglige (fx giver tentative svar, forklarer, medtænker), og talehandlinger, der primært er sociale (fx lytter aktivt med opmuntrende ord og positivt kropssprog, tilbyder og efterspørger hjælp). En sådan fremgangsmåde gør det muligt at iagttage tegn på

1 SYKL-danskdidaktikken er udfoldet i lærervejledningen, se Hansen et al. (2022). På SYKL-hjemmesiden ligger desuden en lang række materialer, herunder opgaveeksempler, stilladskort, introduktionsvideoer, videoer af SYKL'ende elever samt forskningsrapporter og artikler, se <https://sykl.kp.dk/>

2 Sammendrag af begge dialoger (eksempel 1 og 2) kan ses her: <https://sykl.kp.dk/index.php/om-projektet/sykl-i-praksis/>

både faglig og social lytning (Otnes, 1997), men med den pointe, at der ofte er tale om begge dele på én gang.

Det ser vi anskueliggjort i eksempel 1 nedenfor, hvor Agnes (hjælper) og William (hjulpen) arbejder med en SYKL-opgave omhandlende H. C. Andersens 'Klods-Hans' (opr. 1855). Opgaveformuleringen lyder: "Læs begyndelsen af eventyret *Klods-Hans*, og understreg de ord, der fortæller noget om de tre brødre. Tegn de tre brødre, og lad din makker gætte, hvem der er hvem." William er hér i færd med at læse op fra teksten, der er forholdsvis vanskelig, blandt andet fordi den indeholder ord, der er sjældne og måske ligefrem ukendte for eleverne.

Eksempel 1

William: (*Peger i teksten, mens han læser*)
Ude på landet var der en gammel gård, og i den var der en gammel herremand ... Nåja, er det ikke noget, man siger, når det er en bondemand?

Agnes: Jo, det tror jeg.

William: [...] som havde to sønner, der var så vigtige, at det halve ... halve? (*laver undrende grimasse*).

Agnes: Nej, vittige (*peger hurtigt i teksten*).

William: Nåja, der var så vigtige ...

Agnes: Vittige (*peger hurtigt i teksten*).

William: Vittige? (*laver undrende grimasse*).

Agnes: Ja. Der er ikke et g dér (*peger i teksten*). Derfor står der vittige.



Der er mange tegn på sociofaglig lytning her. William efterspørger hjælp, idet han medtænker, dvs. udtrykker en søgen efter mening, samtidig med at han giver et tentativt svar ("er det ikke noget, man siger, når det er en bondemand?"), hvilket Agnes responderer bekræftende på. Lidt senere tilbyder hun hjælp ved at rette Williams fejllæsning suppleret med en præcis forklaring ("Der er ikke et g dér"). Elevernes lytten til hinanden kan også aflæses i deres kropssprog. Både blikke og gestik (fokuseret og ivrig pegen med blyanterne) er orienteret mod teksten, og elevernes kroppe vender sig mod hinanden. Det resulterer i et koncentreret og anerkendende *participation framework* (Goffman, 1981) om det sociofaglige makkerarbejde.

I en anden dialog arbejder Frida (hjulpen, til venstre i billedet) og Alma (hjælper) med Halfdan Rasmussens 'Jeg gik en tur i nat' (2004). Opgaveformuleringen lyder: "Læs digtet højt. Beskriv tegningen. Passer digtet og tegningen sammen?" I eksempel 2 nedenfor er eleverne – foranlediget af opgavens tips – ved at undersøge betydningen af sammensatte ord i digtet.

Eksempel 2

- Frida: Himmelblå ...
- Alma: En himmel, der er blå (*kigger på Frida og smiler*).
- Frida: Jaa ... (*smiler*). Og så en skærsommernat. Det er nok en nat (*rynker brynene*) ... en nat i sommeren.
- Alma: Står der ikke hat ... eller? (*læner sig frem for bedre at kunne se teksten*).
- Frida: Jo! En skær ... (*kniber øjnene sammen og ryster med den ene hånd*) ... en skærsommerhat – hvad er det? Det er nok en eller anden hat eller sådan noget.
- Alma: Det må være den der (*peger på tegningen i teksten*) ... nej.
- Frida: Jo, det kan da godt være.



Her veksler dialogen i en samarbejdende turtagning (Sacks et al., 1974), hvor eleverne på skift tilbyder og efterspørger hjælp. De medtænker og giver tentative svar, både på hinandens (“Himmelblå” – “En himmel, der er blå”) og egne (“en skærsommerhat ... Det er nok en eller anden hat ...”) forslag. De bekræfter anerkendende hinandens bud, både med ord (“Jaa,” “Jo!”), øjenkontakt og smil. Desuden er det karakteristisk, at eleverne verbalt, mimisk og gestisk giver udtryk for tvivl, og at de nedtoner eller *hedger* (Dalton-Puffer, 2005) deres forslag og svar (“Det er *nok* ... en nat i sommeren;” “Står der *ikke* hat ... *eller?*”). Dermed undgår de at tabe eget eller udfordre makkerens *ansigt* (Goffman, 1955).

I begge dialoger giver eleverne udtryk for tilsyneladende oprigtig undren og tvivl, både i det, de siger, og det, de gør med mimik og gestik. Dermed inviterer de hinanden til dialog, og da de samtidig *optager* (Dysthe, 1995) hinandens svar og udviser tegn på anerkendende lytning, kan man fastslå, at der er tale om undersøgende samtaler. Elevernes tekstmære fokus giver dem samtidig mulighed for at undersøge litterært sprog med hinanden som *kritiske fagfæller* (Storm-Andersen & Andersen, 2022) i et arbejdstempo, der dvæler ved teksternes særlige sprog.

Begge eksempler er desuden kendetegnet ved elevernes tætte samarbejde om opgaverne; i eksempel 2 kan det ligefrem være vanskeligt at se, hvem der er hjælper og hjulpen. Lyttestrategierne er med andre ord tavse – de falder eleverne naturligt, nok også fordi der i begge tilfælde er tale om gode match: Eleverne er tilsyneladende fagligt jævnbyrdige, og de udviser sympati for hinanden.

Stilladsering af lyttestrategier og lytteforståelse

I andre tilfælde går SYKL-dialoger mere trægt. Det kan typisk skyldes, at opgaven er for let eller for svær, at den og tipene mangler progression og differentieringsmuligheder, at den hjælper ikke rigtig ønsker hjælp (fra makkeren), og/eller at hjælperen dominerer arbejdet – eller omvendt forholder sig tavs og passiv (Schmidt et al., 2023a). Der er derfor brug for stilladsering af lyttestrategierne (Skov, 2018).

En vellykket SYKL-dialog er betinget af en lang række faktorer, herunder undervisningens mål og indhold, makkersammensætningen, metakommunikationen samt opgaven og tippene. Undervisningens mål og indhold samt makkersammensætningen er en del af lærerens *makrostilladsering* (Polias, 2016). Vi lægger som nævnt op til, at eleverne sammensættes efter både sociale og faglige kriterier, ellers kan det gå ud over samarbejdet og dermed lytteforståelsen. I et interview formulerer en elev mekanismen, idet han giver et tænkt – eller muligvis selvoplevet – eksempel:

Fx lad os sige, at den bedste i klassen kom sammen med den dårligste i klassen, ikke? Det kommer ikke til at fungere [...]. Altså den [dårligste] kommer næsten ikke til at kunne lave noget. Og når man så spørger, 'skal jeg komme med et hjælpespørgsmål?', så er det bare sådan lidt, 'ja ja,' men man lytter ikke på, hvad de siger.

Også lærere og vejledere beretter – i lidt mere diplomatiske vendinger – om udfordringer, når elever ikke mener, de behøver hjælp. En læsevejleder fortæller fx om elever, der ikke altid er villige til at tage imod "gode råd fra nogen, som de mener ikke er lige så dygtige som dem selv, selvom man sidder og tænker, 'jamen, prøv at høre, det er fuldstændig rigtigt, det der – lyt nu!'" Det kræver tilvænning både at give og efterspørge hjælp (Schmidt et al., 2023a).

Selve elevdialogen kan *mikrostilladseres* ved lærerens intervention (Hammond & Gibbons, 2005), men det hører almindeligvis til undtagelserne, da eleverne netop så vidt muligt skal SYKLe på egen hånd. Arbejdsformen kan dermed frigive tid til, at læreren kan understøtte de SYKL-par, der har mest behov for hjælp.

Herimellem udgør metakommunikationen og den konkrete opgave med tips en del af dialogens *mesostilladsering* (Polias, 2016; van Lier, 2007). Her peger vores følgeforskning (Schmidt et al., 2023a) på, at det er fremmede for SYKL-didaktikken, at opgaven er undersøgende og udfordrende, at den rummer både lukkede og åbne elementer, og at den lægger op til, at eleverne skal gøre noget konkret ud over at samtale, fx læse op, understrege eller tegne, jf. opgaveformuleringerne i de to eksempler ovenfor. Desuden er det fremmede, at eleverne er fortrolige med at give og modtage hjælp, hvilket betyder, at der ikke bare er brug for stilladsering – men også for, at stilladseringen bliver tydelig for eleverne gennem metakommunikation. I SYKL må eleverne med andre ord lære at observere deres egen lytning i pararbejdet og eksplicit arbejde med lyttestrategierne. Lytning kræver træning og metarefleksion, herunder observationsstrategier for både elever og lærere (Høegh, 2020).

I SYKL foregår metakommunikationen på flere niveauer: i klassesamtalen før og efter en SYKL-session, i formuleringen af de konkrete opgaver og tips samt ikke mindst i seks generiske stilladskort og de principper, de udtrykker, se Figur 1.

” I SYKL foregår metakommunikationen på flere niveauer: i klassesamtalen før og efter en SYKL-session, i formuleringen af de konkrete opgaver og tips samt ikke mindst i seks generiske stilladskort og de principper, de udtrykker.



Figur 1. De seks stilladskort i SYKL.

De grønne kort kan særligt bruges i starten af en dialog, idet de instruerer eleverne i at gå i gang og aktivere deres forforståelser, det gule kort tilskynder generelt til opmuntring, de blå kort opfordrer til at lytte aktivt og dele spørgsmål og tanker, mens det røde kort ansporer eleverne til perspektivering, typisk mod slutningen af dialogen.

Når vi i interviews spørger eleverne, hvilke stilladskort de har mest glæde af i makkerarbejdet, fremhæver flere af dem de tre mest processuelle kort: det gule og de to blå. Det kan muligvis skyldes, at det er de kort, lærerne har gjort mest ud af i SYKL-undervisningen, men det er under alle omstændigheder interessant, at eleverne har bidt mærke i netop disse strategier, der på forskellig vis kredser om lytteforståelse – på måder, der måske ellers er uvante for eleverne.

En elev forklarer, hvorfor de to blå kort (*Lyt og spørg!* og *Tænk højt!*) er gode, og hvordan de er forbundne: “De passer lidt sammen, fordi hvis [den hjulpede] tænker højt, så kan man få hjælp til det [...]. Og så kan [hjælperen] også lære noget af det.”

Om det at være en god SYKL-makker siger en elev:

Man husker at rose sin makker [...], og man lytter på, hvad ens makker siger [...] – og ikke sådan, hvis nu han sidder og forklarer højt, og jeg bare sidder sådan her (*vender hovedet væk*): ‘Wow, det er godt nok nogle flotte fugle, der er derude!’

Han sidestiller altså det at rose med det at lytte, og i det karikerede modbillede viser han med kroppen, hvordan man ser ud, når man *ikke* lytter. Lytning handler om at være til stede med sin fulde opmærksomhed, hvilket vi også så illustreret i de to dialogeksempler ovenfor.

” **Han sidestiller altså det at rose med det at lytte, og i det karikerede modbillede viser han med kroppen, hvordan man ser ud, når man *ikke* lytter. Lytning handler om at være til stede med sin fulde opmærksomhed.**

Tænk højt! er i en vis forstand en strategi, der kan forvandle kognitive processer til interpersonel lytning (Otnes, 1997). Det er tydeligvis nyt for eleverne løbende at sætte ord på deres tanker, og i interviews hører vi, at det kan være svært. Men det er en strategi, der kan vise sig særlig værdifuld, når den bundfælder sig. En inklusionsvejleder beretter fx følgende:

Det ender med, at hende, der er den hjælpne, hun egentlig ikke siger så meget, og hjælperen næsten ender med at løse opgaven. Men den hjælpne, hun ender med at sidde sådan og gentage alligevel [...]. Så genfortæller hun det eller forklarer det igen, lidt med sine egne ord, nogenlunde det samme. Og det tror jeg måske ikke nødvendigvis, at hun ville have gjort, hvis det bare fx havde været almindeligt gruppearbejde [...]. Den der med ‘forklar, hvad du gør,’ det tror jeg i virkeligheden er den, hun tager med sig. Og så får hun sat lidt mere ord på, end hun måske ville have gjort.

På den lange bane

I SYKL udtrykker metakommunikationen og stilladseringen nogle tydelige samtaleregler (Sutherland, 2015). I de to dialogeksempler i denne artikel bliver de varetaget på en naturlig måde – reglerne er så at sige unødvendige. I andre tilfælde er principperne mere uvante for eleverne, og det kan især i starten af et SYKL-forløb resultere i en noget instrumentel varetagelse af samtalereglerne (Kvistad, 2021). Men som en læsevejleder siger, indeholder også dette et potentiale: “I nogle tilfælde har det jo været sådan helt karikeret overdrevet, men omvendt, så tror jeg jo på det der med, at det planter et lille frø hos dem.”

” **I nogle tilfælde har det jo været sådan helt karikeret overdrevet, men omvendt, så tror jeg jo på det der med, at det planter et lille frø hos dem.** ” (læsevejleder)

Det tager med andre ord tid at udvikle gode samarbejds- og lyttestrategier, og det kræver ofte et meget tydeligt – og måske lidt stift – stillads i starten. Faktisk er den gradvise reduktion af støtten et definerende træk ved stilladsering (van de Pol et al., 2010), hvorfor samtalereglerne med tiden kan blive en mere selvfølgelig del af undervisningen – med en lærers ord:

Nu har de SYKL'et, så de ved godt, hvad det vil sige at være [hjulpne] og hjælper, og at man skal bidrage. Så jeg tror, det der med at kunne italesætte [det] igen i gruppearbejde, 'husk nu, hvad vil det sige at være en god makker,' eller 'hvordan er man god hjælper?' det bliver mere en naturlig del af den undervisning, jeg i forvejen vil lave.

SYKL kan dermed styrke elevernes sociofaglige lytteforståelse og udvikling af lyttestrategier, når de arbejder sammen. Og eftersom SYKL-strukturen også gør eleverne mere trygge i klassefællesskabet (Schmidt et al., 2023a), kan arbejdsformen ydermere forventes at være befordrende for elevernes mere generelle deltagelse i danskundervisningen.

Det er helt afgørende at styrke elevens mundtlighed, herunder lytteforståelse, i forhold til deres deltagelse i såvel undervisning som samfunds- og privatliv (Skov & Carlsen, 2020). Strukturere makkerarbejde som i SYKL rummer lovende perspektiver herfor. Gennem den faglige dialog får eleverne parvist sat ord på både undren, frustrationer og mulige løsninger – og så er det ikke helt så farligt efterfølgende at byde ind i klassesamtalen. En sådan undersøgende mundtlighed kan bidrage til såvel den enkelte elevs sociofaglige udvikling og dannelse som til flerstemmigheden (Dysthe, 1995) i klasseværelset.

Referencer

- Adelmann, K. (2009). *Konsten att lyssna. Didaktiskt lyssnande i skola och utbildning*. Studentlitteratur.
- Dalton-Puffer, C. (2005). Negotiating interpersonal meanings in naturalistic classroom discourse: Directives in content-and-language-integrated classrooms. *Journal of Pragmatics*, 37(8), 1275-1293.
- Dysthe, O. (1995). *Det flerstemmige klasserommet: skrivning og samtale for å lære*. Ad Notam Gyldendal.
- Goffman, E. (1955). On face-work: An analysis of ritual elements in social interaction. *Psychiatry*, 18(3), 213-231.
- Goffman, E. (1981). *Forms of talk*. University of Pennsylvania Press.
- Hammond, J., & Gibbons, P. (2005). Putting scaffolding to work: The contribution of scaffolding in articulating ESL education. *Prospect*, 20(1), 6-30.
- Hansen, K. R., Rasmussen, M. D., Schmidt, M. C. S., & Østergren-Olsen, D. (2022). *Systematisk klassekammerathjælp – fagdidaktisk tilpasset dansk*. Københavns Professionshøjskole. https://sykl.kp.dk/wp-content/uploads/2022/08/Dansk_laerervejledning_SYKL_2022_web_ENKELTSDER.pdf
- Holmberg, P., Krogh, E., Nordenstam, A., Penne, S., Skarstein, D., Karlskov Skyggebjerg, A., Tainio, L., & Heilä-Ylikallio, R. (2019). On the emergence of the L1 research field. A comparative study of PhD abstracts in the Nordic countries 2000-2017. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 19(1), 1-27.
- Høegh, T. (2018). *Mundtlighed og fagdidaktik*. Akademisk Forlag.

- Høegh, T. (2020). Lytning – mere end den halve dialog. I O. Dysthe, I. J. Ness & P. O. Kirkegaard (red.), *Dialogisk pædagogik, kreativitet og læring* (s. 305-345). Klim.
- Kvistad, T. H. (2021). «Dere skal være enige med meg også!» Elevers administrering av gruppesamtaler i en periode med eksplisitt samtaleundervisning i norskfaget. *Acta Didactica Norden*, 15(1), 1-21.
- Otnes, H. (1997). Lytting som norskfaglig disiplin: Noen forskningsmetodiske og didaktiske refleksjoner. *Forskningsdagene '97 ved Høgskolen i Vestfold*. <https://www-bib.hive.no/tekster/hveskrift/notat/1997-3/a11.html>
- Polias, J. (2016). *Apprenticing students into science: doing, talking & writing scientifically*. Lexis Education.
- Sacks, H., Schegloff, E. A., & Jefferson, G. (1974). A simplest systematics for organization of turn taking for conversation. I J. Schenkein (red.), *Studies in the organization of conversational interaction* (s. 7-55). Academic Press.
- Schmidt, M. C. S. (2015). Sociofaglig inklusion og elevfællesskaber. Til didaktiseringen af kammerathjælp i matematikundervisning på folkeskolens begyndertrin. *Nordisk Matematikdidaktik*, 20(2), 27-52.
- Schmidt, M. C. S., Hansen, K. R., & Bie, C. (2023a). *Inkluderende SYKL-praksis i dansk og matematik – med fokus på ressourcepersoners samarbejde*. Rapport: Forsknings- og udviklingsprojektet IN-KLU-SYKL. Københavns Professionshøjskole. https://sykl.kp.dk/wp-content/uploads/2024/01/INKLU-SYKL_rapport_2023.pdf
- Schmidt, M. C. S., Overgaard, S., & Ulvseth, H. (2023b). *Tandem-SYKL – når samtalen fremmer forståelsen. En undersøgelse af SYstematiseret KLassekammerathjælp i matematik og natur/teknologi*. Forskningsrapport. Københavns Professionshøjskole. https://sykl.kp.dk/wp-content/uploads/2023/02/TandemSYKL_Rapport_2023.pdf
- Skov, L. I. (2018). At lytte for at lære: et deltagerorienteret didaktisk perspektiv på lytning i skolen. *Viden om Literacy*, 23, 64-69.
- Skov, L. I., & Carlsen, D. (2020). Mundtlighed i danskfaget og dets læremidler. *Learning Tech – Tidsskrift for læremidler, didaktik og teknologi*, 5(8), 10-39.
- Storm-Andersen, M., & Andersen, M. F. (2022). Undersøgende samtaler i makkerpar – om SYKL i teori og praksis i matematik og natur/teknologi. I M. C. S. Schmidt & S. Thygesen (red.), *“Når jeg hjælper andre, kan jeg bedre forstå det selv”: Om undersøgende samtaler i makkerpar* (s. 13-23). Københavns Professionshøjskole.
- Streeck, J., Goodwin, C., & LeBaron, C. (red.) (2011). *Embodied interaction: Language and body in the material world*. Cambridge University Press.
- Sutherland, J. (2015). Going ‘meta’: using a metadiscoursal approach to develop secondary students’ dialogic talk in small groups. *Research Papers in Education*, 30(1), 44-69.

Thurston, A., Roseth, C., Chiang, T. H., Burns, V., & Topping, K. J. (2020). The influence of social relationships on outcomes in mathematics when using peer tutoring in elementary school. *International Journal of Educational Research Open*, 1.

van de Pol, J., Volman, M., & Beishuizen, J. (2010). Scaffolding in teacher–student interaction: A decade of research. *Educational Psychology Review*, 22(3), 271-296.

van Lier, L. (2007). Action-based teaching, autonomy and identity. *International Journal of Innovation in Language Learning and Teaching*, 1(1), 46-65.

Wegerif, R., & Mercer, N. (1997). A Dialogical Framework for Investigating Talk. I R. Wegerif & P. Scrimshaw (red.), *Computers and Talk in the Primary Classroom* (s. 49-65). Multilingual Matters.

Om forfatteren

Kenneth Reinecke Hansen er ph.d. i lingvistik og journalistik og lektor i danskfagets didaktik ved Institut for Læreruddannelse, Københavns Professionshøjskole. Han underviser på læreruddannelsen og forsker i journalistikkens sprogbrug og genrer, nyheds-literacy, filmdidaktik og peer-tutoring.

Faglige arrangementer

Har du lyst til at vide mere om, hvad der rører sig på læseområdet og få inspiration til din undervisning? Så afholder Nationalt Videncenter for Læsning løbende konferencer, workshops, webinarer og temadage. Læs om den enkelte aktivitet nedenfor, og tilmeld dig ved at klikke på datoen.

30. september 2024, København, og 4. oktober 2024, Aarhus

Temadag om skriftsprogsvanskeligheder: Sprogmodeller (AI)

Sprogmodeller (AI) kan både støtte og udfordre mennesker i skriftsprogsvanskeligheder. På baggrund af konkrete erfaringer fra praksis sætter denne temadag fokus på de muligheder og begrænsninger, som AI rummer i forhold til kompensation og læring.

8. oktober 2024, online

Webinar: Digital læsning og læsedidaktik

Det digitale er til stede i alle fag. Men hvordan tilrettelægger man en god digital læseundervisning? På webinaret præsenterer forskere og lærere fra de tre skandinaviske lande eksempler på, hvordan man kan støtte læsning af digitale tekster. Oplæggene er på dansk, norsk og svensk. Webinaret er gratis og henvender sig til lærere, lærerstuderende, læsevejledere og læreruddannere.

26. november 2024, København

Læsekultur: Fra toddler til teen

Konferencen handler om udvikling af læsekultur, litteraturredidaktik og strategier for læselyst på tværs af skole, dagtilbud og hjem. En række forskere med fingeren på pulsen, hvad angår børn og unges litteratur og læsekultur, deltager i samtaler og oplæg. Mød blandt andre Nina Christensen, Anna Karlskov Skyggebjerg, Per Esben Svelstad, Kristiane Hauer, Marianne Eskebæk Larsen og Henriette Romme Lund. Konferencen afsluttes med netværksbar, bobler og musik.

26. marts 2025, Middelfart

Ordblinde og it-konference 2025

Ordblinde og it-konferencen tilbyder ny inspiration til din praksis med ordblinde elever, studerende og kursister. I år gæster Marianne E. Matre fra Universitetet i Agder konferencen med et oplæg om tale-til-tekst som skriveredskab i skolen, og Nina B. Gøttsche og Sara M. L. Pedersen fra VIA University College fremlægger nye resultater fra STYRK-projektet med fokus på ordblinde elevers oplevelse af LST i skolen. Du kan også deltage i en række workshops målrettet netop din praksis. Konferencen arrangeres af Nationalt Videncenter for Ordblindhed og andre Læsevanskeligheder i samarbejde med Rådgivnings- og støttecentret, Aarhus Universitet, Styrelsen for Undervisning og Kvalitet/BUVM, Nota og Læsekonsulenternes Landsforening.



Scan qr-koden og få et overblik over alle faglige arrangementer.